Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 18. marca 2021 *

„Odvolanie – Kartely – Európsky trh s oceľovými brúsivami – Účasť na dvojstranných a mnohostranných kontaktoch s cieľom koordinovať ceny v celom Európskom hospodárskom priestore – ‚Hybridné' konanie, ktoré postupne viedlo k prijatiu rozhodnutia o urovnaní a rozhodnutia na konci štandardného konania – Charta základných práv Európskej únie – Článok 41 – Povinnosť nestrannosti Európskej komisie – Článok 48 – Prezumpcia neviny – Povinnosť odôvodnenia – Jediné a pokračujúce porušenie – Dĺžka trvania porušenia – Rovnosť zaobchádzania – Neobmedzená súdna právomoc"

Vo veci C-440/19 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 6. júna 2019,

Pometon SpA, so sídlom v Maerne di Martellago (Taliansko), v zastúpení: E. Fabrizi, V. Veneziano a A. Molinaro, avvocati,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: pôvodne P. Rossi a T. Vecchi, neskôr P. Rossi a C. Sjödin, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory M. Vilaras, sudcovia N. Piçarra (spravodajca), D. Šváby, S. Rodin a K. Jürimäe,

generálny advokát: G. Hogan,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. októbra 2020,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok

1 Spoločnosť Pometon SpA svojím odvolaním navrhuje zrušenie rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 28. marca 2019, Pometon/Komisia (T-433/16, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2019:201), ktorým Všeobecný súd zrušil článok 2 rozhodnutia Komisie C(2016) 3121 final z 25. mája 2016 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec AT.39792 – Oceľové brúsivá, ďalej len „sporné rozhodnutie“) a stanovil výšku pokuty uloženej spoločnosti Pometon na 3 873 375 eur.

Právny rámec

2 Článok 7 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) stanovuje:

„Ak Komisia konajúc na základe sťažnosti alebo z vlastného podnetu zistí porušovanie článkov [101] alebo [102 ZFEÚ], môže rozhodnutím od príslušných podnikov a združení podnikov požiadať o ukončenie takého porušovania. …“

3 Podľa článku 23 ods. 2 a 3 tohto nariadenia:

„2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, keď úmyselne alebo z nedbalosti:

a) porušujú článok [101] alebo článok [102 ZFEÚ] alebo

…

Pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

…

3. Pri stanovení čiastky pokuty sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania.“

4 Článok 31 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Súdny dvor má neobmedzenú súdnu právomoc na preskúmanie rozhodnutí, v ktorých Komisia stanovila pokutu alebo pravidelné penále. Môže zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu alebo uložené pravidelné penále.“

5 Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2; ďalej len „usmernenia pre výpočet pokút“) stanovujú vo svojich bodoch 9 až 35 všeobecnú metódu stanovovania pokút.

6 Bod 37 usmernení pre výpočet pokút stanovuje:

„I keď tieto usmernenia vysvetľujú všeobecnú metodiku stanovovania výšky pokút, konkrétne okolnosti danej veci alebo nevyhnutnosť dosiahnuť odstrašujúci účinok v konkrétnej veci môžu byť dôvodom na to, aby sa Komisia odchýlila od tejto metodiky alebo od limitov stanovených v bode 21.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

7 V bodoch 1 až 21 napadnutého rozsudku Všeobecný súd uviedol okolnosti predchádzajúce sporu. Pre potreby tohto konania ich možno zhrnúť nasledujúcim spôsobom.

8 Pometon je talianska spoločnosť, ktorá sa špecializuje na spracovanie kovov. Pôsobila na trhu s oceľovými brúsivami (ďalej len „brúsivá“) až do 16. mája 2007, keď predala okruh svojej činnosti v tomto odvetví svojmu konkurentovi, francúzskej spoločnosti Winoa SA.

9 Brúsivá sú voľné oceľové častice, buď okrúhle alebo hranaté, ktoré sa využívajú najmä v oceliarskom, automobilovom, metalurgickom a petrochemickom priemysle, ako aj v priemysle rezania kameňa. Vyrábajú sa z oceľového šrotu.

10 Komisia v spornom rozhodnutí konštatovala, že v období od 3. októbra 2003 do 16. mája 2007 sa Pometon priamo alebo prostredníctvom svojich zástupcov či zástupcov dvoch zo svojich dcérskych spoločností – Pometon España SA a Pometon Deutschland GmbH – zúčastňovala na karteli spočívajúcom v dohodách alebo zosúladených postupoch so štyrmi ďalšími podnikmi – konkrétne s americkou skupinou Ervin Industries Inc. (ďalej len „Ervin“), so spoločnosťou Winoa, ako aj s dvomi nemeckými spoločnosťami MTS GmbH a Würth GmbH, ktorého hlavným cieľom bola koordinácia cien brúsiv v celom Európskom hospodárskom priestore (EHP).

Vyšetrovacia fáza a začatie konania

11 Komisia v nadväznosti na žiadosť o oslobodenie od pokuty predloženú spoločnosťou Ervin na základe oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch (Ú. v. EÚ C 298, 2006, s. 17) a po tom, čo tomuto podniku priznala podmienečné oslobodenie, od 15. do 17. júna 2010 vykonala neohlásené kontroly v priestoroch rôznych výrobcov brúsiv, medzi ktorými sa nachádzala Pometon a jej dcérske spoločnosti. Komisia následne zaslala podnikom, ktoré boli podľa nej účastníkmi kartelu, viaceré žiadosti o informácie.

12 Dňa 16. januára 2013 Komisia v súlade s článkom 2 svojho nariadenia (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 123, 2004, s. 18; Mim. vyd. 08/003, s. 81), začala vyšetrovacie konanie upravené v článku 11 ods. 6 nariadenia č. 1/2003 proti spoločnostiam Ervin, Winoa, MTS, Würth, ako aj Pometon. Určila im lehotu, v ktorej jej mali písomne oznámiť, či sú ochotné zapojiť sa do rozhovorov o urovnaní v súlade s článkom 10a ods. 1 nariadenia č. 773/2004.

Konanie a rozhodnutie o urovnaní

13 Všetkých päť účastníkov údajného kartelu vyjadrilo ochotu zapojiť sa do rozhovorov o urovnaní. Od februára do decembra 2013 sa teda uskutočnili tri kolá dvojstranných stretnutí medzi Komisiou a účastníkmi kartelu, počas ktorých týmto účastníkom bola predstavená podstata výhrad, ako aj dôkazy, na ktorých boli tieto výhrady založené. Komisia oznámila každému účastníkovi kartelu výšku možných pokút, ktoré sa ho týkali.

14 V januári 2014 dotknuté podniky predložili v stanovenej lehote svoje návrhy na urovnanie s výnimkou spoločnosti Pometon, ktorá sa rozhodla vystúpiť z tohto konania.

15 Dňa 13. februára 2014 Komisia zaslala každému zo štyroch ďalších účastníkov údajného kartelu oznámenie o výhradách. Dňa 2. apríla 2014 prijala voči nim rozhodnutie o urovnaní C(2014) 2074 final na základe článkov 7 a 23 nariadenia č. 1/2003 (ďalej len „rozhodnutie o urovnaní“).

Sporné rozhodnutie

16 Dňa 3. decembra 2014 Komisia zaslala spoločnosti Pometon oznámenie o výhradách.

17 Dňa 25. mája 2016 Komisia prijala na základe článkov 7 a 23 nariadenia č. 1/2003 sporné rozhodnutie.

18 V tomto rozhodnutí sa Komisia v podstate domnievala, že Pometon, ako aj ostatní účastníci kartelu zaviedli v rámci prvej časti kartelu jednotný spôsob výpočtu, ktorý im umožňoval dospieť ku koordinovanému zvýšeniu ceny brúsiv, založený na indexoch ceny šrotu (ďalej len „prirážka za šrot“). V rámci druhej časti kartelu sa súbežne dohodli na koordinácii svojho správania, pokiaľ ide o predajné ceny brúsiv uplatňované vo vzťahu k individuálnym klientom, pričom sa najmä zaviazali, že si nebudú navzájom konkurovať cenovými zľavami (odôvodnenia 32, 33, 37 a 57 sporného rozhodnutia).

19 Komisia sa domnievala, že toto porušenie predstavuje jediné a pokračujúce porušenie článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP. Nielenže sa totiž všetky protisúťažné dohody účastníkov vzťahovali na koordináciu cien a týkali sa tých istých výrobkov, ale uskutočňovali sa aj podľa rovnakých pravidiel počas celej doby porušenia od 3. októbra 2003 do 16. mája 2007. Napokon na porušení sa zúčastňovali v podstate tie isté podniky a v ich mene konali v podstate tie isté osoby (odôvodnenia 107 a 166 sporného rozhodnutia).

20 V dôsledku toho mal taký kartel podľa Komisie za cieľ obmedziť pôsobenie hospodárskej súťaže so značnými dôsledkami pre obchod s predmetným výrobkom medzi členskými štátmi a štátmi, ktoré sú zmluvnými stranami dohody o EHP (odôvodnenia 142 a 154 sporného rozhodnutia).

21 Komisia sa domnievala, že Pometon sa zúčastňovala na karteli od 3. októbra 2003, a na základe toho, že Pometon sa formálne neoddelila od uvedeného kartelu, konštatovala, že táto účasť trvala do 16. mája 2007, keď Pometon predala svoju činnosť v odvetví brúsiv spoločnosti Winoa (odôvodnenia 160 a 166 sporného rozhodnutia).

22 Na základe usmernení pre výpočet pokút Komisia stanovila základnú sumu pokuty spoločnosti Pometon na sumu zodpovedajúcu 16 % hodnoty predaja, ktorý Pometon uskutočnila na trhoch krajín EHP v roku 2006, ktorý bol posledným celým rokom účasti tohto podniku na predmetnom porušení.

23 Táto percentuálna sadzba sa dosiahla zohľadnením základnej sadzby 15 %, ktorá bola navyše zvýšená o 1 % s cieľom vziať do úvahy skutočnosť, že porušenie z geografického hľadiska pokrývalo celý EHP (odôvodnenia 214 až 216 sporného rozhodnutia). Pohyblivá časť základnej sumy pokuty bola následne zvýšená o pevnú dodatočnú sumu v sadzbe 16 %, uplatnenú s cieľom odradiť podniky od uzatvárania dohôd o koordinácii cien (odôvodnenie 220 tohto rozhodnutia).

24 Okrem toho takto vypočítaná základná suma pokuty vôbec nebola zvýšená z dôvodu priťažujúcich okolností. Spoločnosti Pometon bolo naopak priznané zníženie tejto sumy o 10 % na základe poľahčujúcich okolností, pretože sa podieľala na druhej časti kartelu v menšej miere než ostatné podniky (odôvodnenie 225 sporného rozhodnutia).

25 Napokon podľa bodu 37 usmernení pre výpočet pokút Komisia upravila prispôsobenú základnú sumu pokuty (odôvodnenia 228 až 231 sporného rozhodnutia) tak, že ju znížila o 60 %.

26 Vzhľadom na tieto skutočnosti Komisia v článku 1 sporného rozhodnutia konštatovala, že Pometon porušila článok 101 ods. 1 ZFEÚ a článok 53 ods. 1 Dohody o EHP tým, že sa v období od 3. októbra 2003 do 16. mája 2007 zúčastnila na jedinom a pokračujúcom porušení pokrývajúcom celý EHP, ktoré sa týkalo koordinácie cien v odvetví brúsiv.

27 V článku 2 tohto rozhodnutia Komisia uložila spoločnosti Pometon za toto porušenie pokutu vo výške 6 197 000 eur.

Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

28 Návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 3. augusta 2016 podala odvolateľka žalobu, ktorou sa predovšetkým domáhala zrušenia sporného rozhodnutia a subsidiárne zníženia výšky pokuty.

29 Pometon pred Všeobecným súdom uviedla päť žalobných dôvodov.

30 Prvý žalobný dôvod bol založený na porušení zásady nestrannosti konania, zásady prezumpcie neviny, ako aj práva na obhajobu, keďže Komisia v rozhodnutí o urovnaní pripísala odvolateľke konkrétne konania, a tak podmienila obvinenia neskôr uvedené vo vzťahu k nej v spornom rozhodnutí.

31 Druhý žalobný dôvod bol založený na porušení článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP, na nedostatočnosti a rozpornosti odôvodnenia, ako aj na porušení práva na obhajobu a pravidiel týkajúcich sa dôkazného bremena, keďže Komisia jej bez dôkazov pripísala účasť na karteli, na ktorom sa v skutočnosti nikdy nepodieľala.

32 Tretí žalobný dôvod bol založený na porušení článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP, keďže Komisia konštatovala, že kartel predstavuje obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa.

33 Svojím štvrtým žalobným dôvodom Pometon spochybňovala dĺžku trvania svojej účasti na karteli a namietala premlčanie.

34 Nakoniec svojím piatym žalobným dôvodom uvedeným na podporu svojho návrhu na zrušenie alebo zníženie výšky pokuty Pometon namietala porušenie povinnosti odôvodnenia, ako aj zásad proporcionality a rovnosti zaobchádzania, pokiaľ ide o výnimočnú úpravu základnej sumy pokuty, ktorú Komisia vykonala podľa bodu 37 usmernení pre výpočet pokút.

35 Všeobecný súd v napadnutom rozsudku zamietol prvé štyri žalobné dôvody a vyhovel piatemu žalobnému dôvodu.

36 Všeobecný súd preto zrušil článok 2 sporného rozhodnutia a stanovil výšku pokuty uloženej spoločnosti Pometon na 3 873 375 eur, pričom v zostávajúcej časti žalobu zamietol.

Návrhy účastníkov odvolacieho konania

37 Pometon navrhuje, aby Súdny dvor:

– v prvom rade zrušil napadnutý rozsudok a sporné rozhodnutie,

– subsidiárne zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom Všeobecný súd nekonštatoval, že Pometon ukončila akúkoľvek účasť na spornom karteli v období od 18. novembra 2005 do 20. marca 2007, a v dôsledku toho znížil výšku pokuty, ktorá jej bola uložená, a v každom prípade znížil túto sumu, a

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy prvostupňového a odvolacieho konania.

38 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie ako čiastočne neprípustné a čiastočne nedôvodné,

– uložil spoločnosti Pometon povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

39 Na podporu svojho odvolania Pometon uvádza štyri odvolacie dôvody. Prvý odvolací dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení Všeobecného súdu tým, že nedospel k záveru, že Komisia porušila zásadu nestrannosti a prezumpciu neviny. Druhý a tretí odvolací dôvod sa týkajú jednak nesprávneho uplatnenia pravidiel v oblasti dôkazného bremena a prezumpcie neviny a jednak rozporného alebo nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o účasť tohto podniku na prvej časti kartelu a dĺžku trvania jeho účasti na karteli. Štvrtý odvolací dôvod sa týka porušenia zásady rovnosti zaobchádzania a údajne rozporného alebo nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o stanovenie výšky pokuty, ktorá bola uložená spoločnosti Pometon.

O prvom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

40 Vo svojom prvom odvolacom dôvode Pometon v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa v bodoch 63 až 103 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že Komisia prijatím sporného rozhodnutia neporušila zásadu nestrannosti a prezumpciu neviny tak, ako ich vykladá judikatúra vychádzajúca najmä z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) z 27. februára 2014, Karaman v. Nemecko (CE:ECHR:2014:0227JUD001710310), a z rozsudku Všeobecného súdu z 10. novembra 2017, Icap a i./Komisia (T-180/15, EU:T:2017:795).

41 Podľa spoločnosti Pometon na rozdiel od toho, čo Všeobecný súd rozhodol v bode 103 napadnutého rozsudku, je sporné rozhodnutie nezákonné z dôvodu, že Komisia tejto spoločnosti pripísala konkrétne protiprávne správanie už pri prijatí rozhodnutia o urovnaní a ako to vyplýva z odôvodnení 26, 28, 29, 31 a 36 až 38 tohto rozhodnutia. Domnieva sa, že za týchto podmienok táto inštitúcia nemohla vykonať nestranné posúdenie v rámci konania, ktoré viedlo k prijatiu sporného rozhodnutia.

42 V prvom rade okolnosť, ktorá je nesprávna, uvedená v bodoch 65 a 76 napadnutého rozsudku, že Komisia v poznámke pod čiarou 4 rozhodnutia o urovnaní výslovne vylúčila vinu spoločnosti Pometon, nemôže zabrániť nedorozumeniam, pokiaľ ide o zodpovednosť spoločnosti Pometon. Okrem toho sa prejednávaná vec v tejto súvislosti odlišuje od veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Všeobecného súdu z 10. novembra 2017, Icap a i./Komisia (T-180/15, EU:T:2017:795).

43 V druhom rade sa Pometon domnieva, že Všeobecný súd tým, že v bodoch 79, 81 a 83 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia konala v súlade s rozsudkom ESĽP z 27. februára 2014, Karaman v. Nemecko (CE:ECHR:2014:0227JUD001710310), porušil kritériá stanovené v bode 64 tohto rozsudku. Podľa týchto kritérií mali byť odkazy na Pometon na účely rešpektovania prezumpcie neviny potrebné alebo nevyhnutné na posúdenie viny adresátov rozhodnutia o urovnaní. V prejednávanej veci to pritom tak nebolo a Všeobecný súd súhlasil so zohľadnením odkazov, ktoré mohli byť „objektívne užitočné“ alebo ktoré mali „za cieľ preukázať len zodpovednosť“ účastníkov kartelu, ktorí súhlasili s urovnaním.

44 Konkrétne po prvé konštatovanie Komisie v bode 31 rozhodnutia o urovnaní, podľa ktorého kontakty pokračovali za účasti spoločnosti Pometon až do 16. mája 2007, sa týkalo len jedného prvku zodpovednosti, ktorý možno pripísať spoločnosti Pometon, a je irelevantné na účel posúdenia viny ostatných účastníkov kartelu. Pometon tvrdí, že uvedenie tohto konštatovania nebolo nevyhnutné, keďže, ako sa domnieval Všeobecný súd v bode 89 napadnutého rozsudku, Komisia sa týmto konštatovaním obmedzila na spresnenie časového vývoja kartelu a keďže podniky, ktoré súhlasili s urovnaním, priznali svoju účasť na karteli až do roku 2010. Okrem toho, ak by Komisia chcela poukázať na prevod činnosti spoločnosti Pometon na Winoa, uvedenie tohto prevodu by bolo dostatočné.

45 Navyše v bode 89 napadnutého rozsudku Všeobecný súd tiež konštatoval, že odkaz na Pometon v bode 31 rozhodnutia o urovnaní nemal „za cieľ konštatovať zodpovednosť [spoločnosti Pometon] za… porušenie“. Pometon v tejto súvislosti tvrdí, že z bodov 41 a 65 rozsudku ESĽP z 27. februára 2014, Karaman v. Nemecko (CE:ECHR:2014:0227JUD001710310), vyplýva, že prezumpcia neviny je porušená, ak odôvodnenie rozhodnutia vedie k domnienke, že Komisia považovala dotknutú osobu za vinnú, alebo ak takýto odkaz vyvolal pochybnosti, pokiaľ ide o prípadné predbežné rozhodnutie o vine.

46 Z toho istého dôvodu po druhé tvrdenie uvedené v bode 81 napadnutého rozsudku, podľa ktorého odkazy na Pometon, ktoré sú uvedené výlučne v bode 4 rozhodnutia o urovnaní s názvom „Opis udalostí“, „neobsahujú nijakú právnu kvalifikáciu správania tohto podniku“, je tiež irelevantné. Navyše je nesprávne, keďže Komisia sa v bode 29 tohto rozhodnutia neobmedzila na odkaz na určité skutočnosti pripísateľné spoločnosti Pometon, ale označila jej správanie ako „dohodu“ alebo kartel. Pometon okrem toho pripomína, že v rozsudku z 10. novembra 2017, Icap a i./Komisia (T-180/15, EU:T:2017:795), Všeobecný súd konštatoval, že Komisia porušila prezumpciu neviny z dôvodu zmienok o tretej osobe v rozhodnutí o urovnaní napriek tomu, že napadnuté časti boli uvedené v časti tohto rozhodnutia týkajúcej sa uvedenia skutkového stavu a že neobsahujú právnu kvalifikáciu z hľadiska článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

47 Po tretie Všeobecný súd v bode 83 napadnutého rozsudku pripísal neprimeraný význam skutočnosti, že odkazy na Pometon boli založené na skutkových okolnostiach uznaných štyrmi podnikmi, ktoré súhlasili s urovnaním. Všeobecný súd sa tak pokúsil odôvodniť obsah rozhodnutia o urovnaní tvrdením, že toto rozhodnutie preberalo obsah návrhov na urovnanie podpísaných účastníkmi kartelu, ktorí súhlasili s uzavretím dohody o urovnaní. Pometon pritom tvrdí, že tieto návrhy v skutočnosti pochádzali od Komisie. Navyše predbežné rozhodnutie Komisie vo vzťahu k nej jasne vyplýva zo samotného znenia uvedených návrhov, ktoré kvalifikuje správanie pripisované spoločnosti Pometon ako „kartel“ a „protisúťažné kontakty“.

48 Pometon v tejto súvislosti vo svojej replike spresňuje, že jej argumentácia týkajúca sa návrhov na urovnanie je nevyhnutná vzhľadom na posúdenia Všeobecného súdu, a nemožno ju teda považovať za neprípustnú.

49 Komisia vo svojom vyjadrení k odvolaniu tvrdí, že tento odvolací dôvod je neprípustný, keďže spochybňuje posúdenia skutkového stavu týkajúceho sa správneho konania, má za cieľ, aby Súdny dvor vykonal nové vecné posúdenie dôvodu, o ktorom už Všeobecný súd rozhodol, a uvádza nové výhrady, ktoré neboli uvedené v prvostupňovom konaní. Tento odvolací dôvod je v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

– O prípustnosti

50 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora len Všeobecný súd má právomoc konštatovať a zisťovať skutkový stav a v zásade skúmať dôkazy, ktoré uznal na preukázanie tohto skutkového stavu. Pokiaľ totiž boli tieto dôkazy riadne získané a boli rešpektované všeobecné právne zásady a procesné pravidlá uplatniteľné v oblasti dôkazného bremena a dokazovania, jedine Všeobecnému súdu prislúcha posúdiť hodnotu, ktorú treba priznať dôkazom, ktoré mu boli predložené. S výnimkou prípadu skreslenia týchto dôkazov toto posúdenie teda nepredstavuje právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom (rozsudok z 12. januára 2017, Timab Industries a CFPR/Komisia, C-411/15 P, EU:C:2017:11, bod 153).

51 Okrem toho skúmanie Súdneho dvora je v rámci odvolacieho konania obmedzené na posúdenie právneho riešenia žalobných dôvodov a tvrdení prejednávaných na Všeobecnom súde. Účastník konania preto nemôže predložiť po prvýkrát Súdnemu dvoru dôvody a tvrdenia, ktoré mu predtým neboli predložené (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. novembra 2016, BSH/EUIPO, C-43/15 P, EU:C:2016:837, bod 43, a z 19. decembra 2019, HK/Komisia, C-460/18 P, EU:C:2019:1119, bod 26).

52 Aj keď je napokon odvolanie neprípustné v rozsahu, v akom iba opakuje dôvody a tvrdenia, ktoré už boli uvedené pred Všeobecným súdom, ak naopak odvolateľ spochybňuje výklad alebo uplatnenie práva Únie Všeobecným súdom, možno v odvolacom konaní opätovne prejednať právne otázky preskúmavané v prvostupňovom konaní. Ak by totiž odvolateľ nemohol založiť svoje odvolanie na dôvodoch a tvrdeniach, ktoré už boli uplatnené pred Všeobecným súdom, uvedené konanie by čiastočne stratilo zmysel (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. januára 2017, Timab Industries a CFPR/Komisia, C-411/15 P, EU:C:2017:11, body 154 a 155, ako aj citovanú judikatúru).

53 V prejednávanej veci Pometon vo svojom prvom odvolacom dôvode konštatovala, že Všeobecný súd sa dopustil viacerých nesprávnych právnych posúdení, keď na základe nesprávnych kritérií rozhodol o žalobnom dôvode založenom na porušení zásady nestrannosti a prezumpcie neviny.

54 Na rozdiel od tvrdení Komisie sa takýto odvolací dôvod týka právnych otázok, ktoré môžu byť predmetom preskúmania v štádiu odvolacieho konania.

55 Ako však správne poznamenala Komisia, Pometon uvádza na podporu prvého odvolacieho dôvodu nové tvrdenie v štádiu odvolacieho konania založené na príprave návrhov Komisie na urovnanie a na ich účinkoch, hoci ho mohla uviesť pred Všeobecným súdom. Podľa judikatúry pripomenutej v bode 51 tohto rozsudku pritom toto tvrdenie nie je prípustné.

56 V dôsledku toho je prvý odvolací dôvod prípustný v rozsahu, v akom sa netýka uvedeného tvrdenia.

– O veci samej

57 Vo svojom prvom odvolacom dôvode Pometon tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 103 napadnutého rozsudku rozhodol, že zmienky o spoločnosti Pometon uvedené v tomto rozhodnutí tak vzhľadom na postupy obozretnej formulácie, ktoré Komisia použila pri vypracovávaní rozhodnutia o urovnaní, ako aj vzhľadom na ich vecný obsah, nemožno považovať za nepriamy dôkaz o chýbajúcej nestrannosti tejto inštitúcie vo vzťahu k spoločnosti Pometon a o nedodržaní prezumpcie neviny v spornom rozhodnutí.

58 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Komisia je povinná v priebehu správneho konania dodržiavať základné práva dotknutých podnikov. Medzi tieto práva patrí právo na riadnu správu vecí verejných zakotvené v článku 41 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), podľa ktorého má každý právo okrem iného, aby inštitúcie Únie vybavovali jeho záležitosti nestranne. Táto požiadavka nestrannosti zahŕňa jednak subjektívnu nestrannosť v tom zmysle, že žiadny z členov dotknutej inštitúcie, ktorá rozhoduje o veci, nesmie prejavovať osobnú zaujatosť, a jednak objektívnu nestrannosť v tom zmysle, že inštitúcia musí poskytnúť dostatočné záruky na vylúčenie akýchkoľvek oprávnených pochybností v tomto ohľade (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. júla 2013, Ziegler/Komisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, body 154 a 155).

59 Zásadu nestrannosti, ktorá patrí do práva na riadnu správu vecí verejných, treba odlišovať od zásady prezumpcie neviny, ktorá sa vzťahuje vzhľadom na povahu predmetných porušení, ako aj povahu a stupeň prísnosti sankcií, ktoré sú s nimi spojené, na konania o porušení pravidiel hospodárskej súťaže uplatniteľných na podniky, ktoré môžu vyústiť do uloženia pokút alebo penále (rozsudky z 8. júla 1999, Hüls/Komisia, C-199/92 P, EU:C:1999:358, bod 150, a z 22. novembra 2012, E.ON Energie/Komisia, C-89/11 P, EU:C:2012:738, bod 73).

60 Prezumpcia neviny predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá je zakotvená v článku 48 ods. 1 Charty (rozsudok z 22. novembra 2012, E.ON Energie/Komisia, C-89/11 P, EU:C:2012:738, bod 72).

61 Článok 48 Charty zodpovedá článku 6 ods. 2 a 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP“), ako vyplýva z vysvetliviek k tomuto ustanoveniu Charty. Z uvedeného vyplýva, že podľa článku 52 ods. 3 Charty treba na účely výkladu článku 48 Charty ako úroveň minimálnej ochrany vziať do úvahy článok 6 ods. 2 a 3 EDĽP [rozsudok z 5. septembra 2019, AH a i. (Prezumpcia neviny), C-377/18, EU:C:2019:670, bod 41].

62 Za týchto podmienok treba pripomenúť, že zásada prezumpcie neviny je porušená, ak súdne rozhodnutie alebo oficiálne vyhlásenie týkajúce sa obvineného pri neexistencii konečného odsúdenia obsahuje jasné vyhlásenie, podľa ktorého sa dotknutá osoba dopustila daného trestného činu. V tejto súvislosti treba zdôrazniť význam výrazov použitých súdnymi orgánmi, ako aj osobitných okolností, za ktorých boli formulované, a povahy a kontextu predmetného konania [pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. septembra 2019, AH a i. (Prezumpcia neviny), C-377/18, EU:C:2019:670, bod 43; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok ESĽP z 27. februára 2014, Karaman v. Nemecko, CE:ECHR:20140227JUD001710310, § 63].

63 V komplexných trestných konaniach, v ktorých je viacero podozrivých, o ktorých nemožno rozhodnúť spoločne, sa tak môže stať, že príslušný súd nevyhnutne musí pri posudzovaní viny obvinených uviesť účasť tretích osôb, o ktorých sa možno bude ďalej rozhodovať osobitne. Ak však musia byť predložené skutočnosti týkajúce sa účasti tretích osôb, dotknutý súd by mal zabrániť oznamovaniu väčšieho množstva informácií, než je potrebné, na analýzu právnej zodpovednosti osôb postavených pred tento súd. Okrem toho odôvodnenie súdnych rozhodnutí musí byť formulované tak, aby sa vylúčilo vydanie prípadného predčasného rozhodnutia týkajúceho sa viny dotknutých tretích osôb, ktoré by mohlo ohroziť spravodlivé preskúmanie skutočností, ktoré sú im kladené za vinu, v rámci samostatného konania [pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. septembra 2019, AH a i. (Prezumpcia neviny), C-377/18, EU:C:2019:670, bod 44; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok ESĽP z 27. februára 2014, Karaman v. Nemecko, CE:ECHR:20140227JUD001710310, § 64 a § 65].

64 Vzhľadom na body 59 až 61 tohto rozsudku je judikatúra týkajúca sa prezumpcie neviny, uvedená v bodoch 62 a 63 tohto rozsudku, relevantná *mutatis mutandis*, keď Komisia prijme vo vzťahu k jednému a tomu istému kartelu postupne dve rozhodnutia, ktoré majú rôznych adresátov, v nadväznosti na dve odlišné konania, a to jednak rozhodnutie prijaté po ukončení konania o urovnaní a určené podnikom, ktoré pristúpili na urovnanie, a jednak rozhodnutie prijaté po ukončení štandardného konania a určené ostatným podnikom, ktoré sa zúčastnili na karteli.

65 V takom prípade, kvalifikovanom ako „hybridné“ konanie, ktoré vedie k prijatiu po sebe nasledujúcich rozhodnutí, môže byť totiž objektívne nevyhnutné, aby sa Komisia v rozhodnutí, ktorým sa končí konanie o urovnaní, zaoberala určitými skutočnosťami a správaniami týkajúcimi sa účastníkov údajného kartelu, ktoré sú predmetom štandardného konania. Vzhľadom na judikatúru citovanú v bodoch 62 a 63 tohto rozsudku však prináleží Komisii, aby v rozhodnutí, ktorým sa ukončuje konanie o urovnaní, zabezpečila, aby sa zachovala prezumpcia neviny podnikov, ktoré odmietli urovnanie a ktoré sú predmetom štandardného konania.

66 Na účely preskúmania dodržania prezumpcie neviny Komisiou prináleží súdu Únie analyzovať rozhodnutie, ktorým sa ukončuje konanie o urovnaní a jeho odôvodnenie ako celok a s prihliadnutím na osobitné okolnosti, za ktorých bolo prijaté. Akýkoľvek výslovný odkaz v určitých častiach tohto rozhodnutia na neexistenciu zodpovednosti účastníkov údajného kartelu by bol totiž zbavený svojho zmyslu, ak by sa ostatné časti uvedeného rozhodnutia mohli chápať ako predčasné potvrdenie ich zodpovednosti [pozri analogicky rozsudok z 5. septembra 2019, AH a i. (Prezumpcia neviny), C-377/18, EU:C:2019:670, bod 46].

67 Práve vzhľadom na túto judikatúru treba overiť, či sa Všeobecný súd, ako tvrdí Pometon, dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri posúdení prvého žalobného dôvodu, ktorý mu bol predložený a ktorý bol založený na tom, že Komisia porušila zásadu nestrannosti a prezumpcie neviny.

68 V tejto súvislosti treba poznamenať, že Všeobecný súd v napadnutom rozsudku v podstate jednak overil, či Komisia v rozhodnutí o urovnaní prijala dostatočné postupy obozretnej formulácie, aby zabránila predčasnému záveru, pokiaľ ide o účasť spoločnosti Pometon na karteli, a jednak, či boli odkazy na túto spoločnosť uvedené v rozhodnutí o urovnaní potrebné.

69 V prvom rade, pokiaľ ide o postupy obozretnej formulácie, Všeobecný súd totiž v bodoch 65 a 76 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia najmä v poznámke pod čiarou 4 rozhodnutia o urovnaní v tomto štádiu konania výslovne vylúčila vinu spoločnosti Pometon, pričom zdôraznila, že toto rozhodnutie je určené výlučne štyrom podnikom, ktoré súhlasili s urovnaním, a že vec týkajúca sa spoločnosti Pometon bude následne prejednaná v samostatnom sporovom konaní.

70 Všeobecný súd ďalej v bodoch 67, 81 a 82 tohto rozsudku uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia o urovnaní neobsahovalo nijakú právnu kvalifikáciu skutkových okolností týkajúcich sa spoločnosti Pometon, ktorá bola uvedená len v bode 4 tohto rozhodnutia s názvom „Opis udalostí“, a že toto rozhodnutie vo svojom bode 2.25 neoznačovalo Pometon ako účastníka konania o urovnaní a adresáta uvedeného rozhodnutia, ale ako podnik, vo vzťahu ku ktorému sa vedie vyšetrovacie konanie začaté voči účastníkom údajného kartelu.

71 Tvrdenia spoločnosti Pometon nemôžu preukázať, že v týchto posúdeniach došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu.

72 Po prvé, pokiaľ ide o argumentáciu spoločnosti Pometon zhrnutú v bode 42 tohto rozsudku, treba uviesť, že aj za predpokladu, že Pometon chcela poukázať na nesprávny výklad poznámky pod čiarou 4 rozhodnutia o urovnaní zo strany Všeobecného súdu, a teda na skreslenie tohto rozhodnutia, takéto tvrdenie nemôže uspieť.

73 Aj keď je pravda, že táto poznámka pod čiarou výslovne neuvádza, že zodpovednosť spoločnosti Pometon za údajný kartel je vylúčená, nič to nemení na tom, že jednoznačne uvádza, že Pometon nie je adresátom rozhodnutia o urovnaní, že je voči nej vedené iné konanie a že odkazy na Pometon uvedené v tomto rozhodnutí sa použijú výlučne na preukázanie zodpovednosti ostatných účastníkov kartelu. Všeobecný súd teda nevyložil uvedenú poznámku pod čiarou nesprávne, keď v bode 65 napadnutého rozsudku uviedol, že Komisia v tej istej poznámke pod čiarou vylúčila vinu spoločnosti Pometon, pričom treba pripomenúť, že Všeobecný súd spresnil, že toto vylúčenie bolo vykonané až „v tomto štádiu konania“.

74 Za týchto podmienok nemôže uspieť ani tvrdenie spoločnosti Pometon, podľa ktorého sa Všeobecný súd v podstate dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že vylúčenie viny spoločnosti Pometon v poznámke pod čiarou 4 rozhodnutia o urovnaní umožnilo vyhnúť sa nedorozumeniam, pokiaľ ide o zodpovednosť tohto podniku za porušenie.

75 Po druhé v rozsahu, v akom Pometon tvrdí, že Komisia najmä v bode 29 rozhodnutia o urovnaní spomenula „dohodu“ *(agreement)* uzatvorenú medzi účastníkmi konania o urovnaní a spoločnosťou Pometon a že kvalifikovala správanie pripisované spoločnosti Pometon, treba poznamenať, ako Všeobecný súd správne uviedol v bodoch 67, 81 a 82 napadnutého rozsudku, že Komisia v rozhodnutí o urovnaní vôbec nekvalifikovala správanie spoločnosti Pometon ako protisúťažné. Táto inštitúcia sa naopak obmedzila na uvedenie správania tohto podniku v rámci opisu skutkových okolností. Navyše na rozdiel od tvrdení spoločnosti Pometon sa Komisia v tejto súvislosti vyhla použitiu pojmu „kartel“.

76 Vzhľadom na tieto skutočnosti sa Všeobecný súd mohol bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, najmä v bode 103 napadnutého rozsudku domnievať, že Komisia prijala dostatočné postupy obozretnej formulácie. Táto inštitúcia totiž preukázala požadovanú opatrnosť pri formulácii, pričom poukázala na skutočnosť, že nemala rozhodovať o účasti spoločnosti Pometon na údajnom karteli s cieľom vyhnúť sa, ako uviedol Všeobecný súd v bodoch 76 a 84 napadnutého rozsudku, nielen akémukoľvek predčasnému úmyselnému, či dokonca konečnému rozhodnutiu o zodpovednosti tejto spoločnosti, ale v súlade s judikatúrou uvedenou v bode 63 tohto rozsudku aj akémukoľvek, dokonca aj potenciálnemu predčasnému rozhodnutiu o tejto zodpovednosti.

77 V druhom rade, pokiaľ ide o posúdenie nevyhnutnosti odkazov na Pometon v rozhodnutí o urovnaní, treba pripomenúť, že v rámci hybridného konania, ktoré vedie k prijatiu po sebe nasledujúcich rozhodnutí, sa Komisia musí, pod dohľadom Všeobecného súdu, vyhnúť tomu, aby oznámila väčšie množstvo informácií o účasti tretej osoby na takom rozhodnutí, akou je Pometon, než je na kvalifikáciu zodpovednosti adresátov tohto rozhodnutia potrebné [pozri analogicky rozsudok z 5. septembra 2019, AH a i. (Prezumpcia neviny), C-377/18, EU:C:2019:670, bod 44].

78 V prejednávanej veci Všeobecný súd v bode 77 napadnutého rozsudku uviedol, že bolo potrebné posúdiť, či odkazy na Pometon uvedené v rozhodnutí o urovnaní bolo možné skutočne považovať za nevyhnutné na čo najúplnejší opis skutkových okolností predmetného kartelu.

79 Všeobecný súd v tejto súvislosti v bode 79 napadnutého rozsudku uviedol, že pokiaľ ide o hybridné konanie, ktoré viedlo k postupnému prijatiu dvoch rozhodnutí, odkazy na určité konania spoločnosti Pometon uvedené v rozhodnutí o urovnaní mohli byť „objektívne užitočné pre opis vzniku kartelu ako celku“. V bodoch 81 až 83 tohto rozsudku sa najmä domnieval, že dôvody obsahujúce tieto odkazy neuvádzali žiadnu právnu kvalifikáciu konania tohto podniku z hľadiska postupov obozretnej formulácie prijatých Komisiou. V bodoch 88 a 89 uvedeného rozsudku odmietol tvrdenia spoločnosti Pometon, podľa ktorých odkazy na túto spoločnosť v odôvodneniach 31 a 37 tohto rozhodnutia neboli potrebné.

80 Tvrdenia, ktoré Pometon uviedla v štádiu odvolania, nemôžu spochybniť tieto posúdenia.

81 Po prvé, aj keď Všeobecný súd v bode 79 napadnutého rozsudku uviedol, že odkazy na Pometon mohli byť objektívne užitočné pre opis vzniku kartelu ako celku, čím uviedol miernejšie kritérium, než je kritérium nevyhnutnosti, ktoré vyžaduje judikatúra pripomenutá v bode 77 tohto rozsudku, zo spoločného výkladu bodov 79 a 80 napadnutého rozsudku totiž jasne vyplýva, že Všeobecný súd nevyvodil nijaký záver z posúdenia objektívnej užitočnosti týchto odkazov a že naopak najmä v bodoch 85 a 88 napadnutého rozsudku skúmal z hľadiska rozsudku ESĽP z 27. februára 2014, Karaman v. Nemecko (CE:ECHR:20140227JUD001710310, § 63), či majú, alebo nie uvedené odkazy nevyhnutnú povahu.

82 Po druhé, keďže Pometon spochybňuje posúdenie nevyhnutnosti odkazov, ktoré sa jej týkajú, treba spresniť, že tento účastník konania kritizuje len posúdenie uvedené v bode 89 napadnutého rozsudku týkajúce sa odkazu na ňu v odôvodnení 31 rozhodnutia o urovnaní.

83 Vzhľadom na už uvedené Komisia konštatovala, že „kontakty pokračovali za účasti spoločnosti Pometon až do 16. mája 2007, keď Pometon predala svoju činnosť v oblasti… brúsiv spoločnosti Winoa a odišla z… trhu“. Uvedené odôvodnenie je súčasťou štvrtej kapitoly rozhodnutia o urovnaní s názvom „Opis udalostí“ a konkrétne prvej časti tejto kapitoly s názvom „Povaha a rozsah konania“, ktorá v odôvodnení 26 tohto rozhodnutia začína odkazom na časté kontakty medzi spoločnosťami Erwin, Winoa, MTS, Würth a Pometon. Podľa odôvodnenia 32 uvedeného rozhodnutia ostatní účastníci kartelu upravili prirážku za šrot v lete 2007, t. j. po 16. máji 2007. Zmienka o spoločnosti Pometon v odôvodnení 31 toho istého rozhodnutia tak umožňovala vysvetliť vývoj konania vytýkaného ostatným účastníkom kartelu, ktorých sa týka uvedené rozhodnutie.

84 Všeobecný súd sa teda nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdil, že účelom tejto zmienky bolo len spresniť časový vývoj kartelu, na ktorom uznali svoju účasť štyri podniky, ktoré sa zúčastnili konania o urovnaní, a v podstate sa domnieval, že bol nevyhnutný.

85 Po tretie v rozsahu, v akom Pometon tvrdí, že Komisia v odôvodnení rozhodnutia o urovnaní vykonala právnu kvalifikáciu jej konaní, treba jej argumentáciu zamietnuť z dôvodu uvedeného v bode 75 tohto rozsudku.

86 Pokiaľ ide napokon o tvrdenia spoločnosti Pometon založené na porovnaní prejednávanej veci s vecou, v ktorej bol vydaný rozsudok Všeobecného súdu z 10. novembra 2017, Icap a i./Komisia (T-180/15, EU:T:2017:795), stačí pripomenúť, že, ako vyplýva z judikatúry citovanej v bode 66 tohto rozsudku, otázka, či Komisia porušila prezumpciu neviny, závisí od rozhodnutí o urovnaní vlastných každej veci, vrátane ich odôvodnenia, ako aj od konkrétnych okolností, za ktorých boli prijaté.

87 Zo všetkých uvedených úvah vyplýva, že prvý odvolací dôvod treba zamietnuť ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

88 Vo svojom druhom odvolacom dôvode Pometon v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa v bodoch 129 až 160 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď nesprávne uplatnil zásady v oblasti dôkazného bremena, a neuplatnil zásadu prezumpcie neviny. Tiež tvrdí, že tento rozsudok je v tejto súvislosti odôvodnený rozporným alebo nedostatočným spôsobom.

89 V prvom rade Všeobecný súd v bodoch 129 až 147 tohto rozsudku uviedol ako nesporné skutkové okolnosti a zodpovednosť, ktorú Pometon spochybnila vo svojej žalobe v prvostupňovom konaní. Pometon v tejto súvislosti odkazuje na niektoré konkrétne body tejto žaloby.

90 V druhom rade Pometon tvrdí, že Všeobecný súd v bodoch 142, 144 a 145 uvedeného rozsudku konštatoval jej účasť na karteli na základe domnienok alebo posúdení založených na primeranosti alebo pravdepodobnosti určitých udalostí. Tým porušil judikatúru, podľa ktorej po prvé účasť podniku na karteli nemožno vyvodiť zo špekulácií vykonaných na základe nepresných dôkazov, po druhé dôkazy musia byť dostatočne vierohodné, presné a zhodujúce sa na podloženie pevného presvedčenia, že odvolateľka sa zúčastnila na karteli, a musia umožniť dospieť k záveru, že došlo k porušeniu nad rámec akejkoľvek rozumnej pochybnosti, a po tretie existencia pochybnosti zo strany súdu má byť v prospech dotknutého podniku.

91 Komisia tvrdí, že druhý odvolací dôvod je neprípustný, keďže sa týka posúdenia skutkového stavu, smeruje proti spornému rozhodnutiu a čiastočne opakuje tvrdenia uvedené na podporu druhého žalobného dôvodu v prvostupňovom konaní. Tento odvolací dôvod je v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

92 Na úvod treba konštatovať, že v druhom odvolacom dôvode Pometon v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri uplatnení zásad upravujúcich dôkazné bremeno v súvislosti s porušením v oblasti práva hospodárskej súťaže a porušil svoju povinnosť odôvodnenia. Keďže tento odvolací dôvod nastoľuje právne otázky, ktoré môžu byť preskúmané Súdnym dvorom v štádiu odvolacieho konania, je prípustný.

93 Treba uviesť, že Všeobecný súd v bodoch 129 až 160 napadnutého rozsudku posúdil tvrdenia spoločnosti Pometon, ktorými spochybnila dôkaz o svojej účasti na prvej časti kartelu týkajúcej sa spôsobu výpočtu prirážky za šrot.

94 V tejto súvislosti Všeobecný súd v bode 129 napadnutého rozsudku konštatoval, že Pometon nespochybnila svoju „počiatočnú zodpovednosť“ za túto časť kartelu z dôvodu svojej účasti na uzavretí dohody o spôsobe výpočtu prirážky za šrot a príprave tejto dohody. V bodoch 132 až 147 tohto rozsudku konštatoval, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala, že prirážka za šrot bola medzi účastníkmi kartelu automaticky uplatniteľná. Vzhľadom na túto automatickosť a na skutočnosti uvedené v spise Všeobecný súd v bodoch 148 až 159 uvedeného rozsudku odmietol argumentáciu spoločnosti Pometon, podľa ktorej bola účasť na stretnutiach a ďalších kontaktoch nevyhnutná na uskutočňovanie prvej časti kartelu od roku 2004. Vzhľadom na tieto skutočnosti Všeobecný súd v bode 160 toho istého rozsudku rozhodol, že účasť spoločnosti Pometon na tejto časti bola v celom rozsahu preukázaná.

95 V prvom rade treba konštatovať, že Všeobecný súd tým z právneho hľadiska dostatočne odôvodnil svoje posúdenie tvrdení, ktoré mu predložila Pometon. Z toho vyplýva, že argumentáciu spoločnosti Pometon založenú na nedostatočnosti odôvodnenia alebo rozporu v odôvodnení, ktorá navyše nie je ničím podopretá, treba zamietnuť ako nedôvodnú.

96 V druhom rade, pokiaľ ide o tvrdenia o nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o uplatnenie pravidiel dokazovania v oblasti práva hospodárskej súťaže, treba po prvé uviesť, že argumentácia spoločnosti Pometon, podľa ktorej Všeobecný súd nesprávne považoval určité skutočnosti a „zodpovednosť“ za nespochybnené, vychádza z neúplného a nesprávneho výkladu napadnutého rozsudku.

97 Je pravda, že Všeobecný súd v bode 129 napadnutého rozsudku uviedol, že Pometon „nepopiera[la] svoju počiatočnú zodpovednosť za prvú časť kartelu“, čo by bez kontextu bolo možné chápať v tom zmysle, že Pometon podľa Všeobecného súdu nespochybnila svoju zodpovednosť, a teda svoju účasť na karteli. Zo spoločného výkladu bodov 129 až 160 tohto rozsudku však jasne vyplýva, že Všeobecný súd chcel v tomto bode 129 konštatovať, že Pometon ako taká nespochybnila skutočnosť, že prispela k zavedeniu systému prirážky za šrot, a nie že nespochybnila svoju účasť na karteli.

98 Okrem toho aj za predpokladu, že Pometon vytýka Všeobecnému súdu, že tak skreslil jej žalobu v prvostupňovom konaní, treba poznamenať, že v častiach tejto žaloby uvedených v rámci tohto žalobného dôvodu všeobecne spochybnila svoju účasť na karteli, pričom nespochybnila svoju účasť na stretnutí z 3. októbra 2003, na ktorom bol zavedený spôsob výpočtu prirážky za šrot. Navyše Pometon dokonca potvrdila svoju účasť na tomto stretnutí vo svojej replike predloženej Súdnemu dvoru.

99 Po druhé, keďže Pometon vytýka Všeobecnému súdu, že najmä v bodoch 142, 144 a 145 napadnutého rozsudku nezohľadnil judikatúru týkajúcu sa dôkazného bremena v oblasti práva hospodárskej súťaže, treba poznamenať, že Všeobecný súd v bodoch 132 až 147 tohto rozsudku riadne preskúmal dôkazy predložené Komisiou. Zo všetkých týchto skutočností vyvodil, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala automatické uplatnenie prirážky za šrot.

100 Toto posúdenie nemôže spochybniť skutočnosť, že Všeobecný súd v bodoch 142, 144 a 145 napadnutého rozsudku, na ktoré sa Pometon konkrétne zamerala, použil nejednoznačné formulácie tým, že použil pojmy ako „pravdepodobnosť“ alebo „predpoklad“.

101 Tieto body napadnutého rozsudku sú totiž súčasťou posúdenia listinných dôkazov v spise Komisie, ktorým Všeobecný súd v podstate potvrdil súbor nepriamych dôkazov predložených Komisiou v súlade s judikatúrou týkajúcou sa preukázania porušení v oblasti práva hospodárskej súťaže. Podľa tejto judikatúry totiž Komisia môže predložiť tento dôkaz prostredníctvom súboru objektívnych a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov, ktoré posudzované ako celok môžu v prípade neexistencie

iného koherentného vysvetlenia predstavovať dôkaz o takomto porušení, a to aj vtedy, ak by jeden alebo druhý z týchto nepriamych dôkazov nebol sám osebe z tohto dôvodu postačujúci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. januára 2017, Komisia/Keramag Keramische Werke a i., C-613/13 P, EU:C:2017:49, body 50 až 52).

102 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné druhý odvolací dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

O treťom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

103 Vo svojom treťom odvolacom dôvode Pometon tvrdí, že Všeobecný súd v bodoch 289 až 316 a 373 napadnutého rozsudku jednak porušil pravidlá v oblasti dôkazného bremena a prezumpcie neviny, ako aj jednak porušil povinnosť odôvodnenia, ktorá mu prináleží pri skúmaní dĺžky trvania údajnej účasti na porušení.

104 V prvom rade Všeobecný súd preniesol dôkazné bremeno, keď v bodoch 308 a 309 napadnutého rozsudku rozhodol, že neexistencia tajných kontaktov medzi spoločnosťou Pometon a ostatnými účastníkmi kartelu neumožňuje domnievať sa, že Pometon prerušila svoju účasť na karteli a že Pometon neuviedla nijakú skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné predpokladať, že tajné kontakty boli nevyhnutné na pokračovanie jej účasti na karteli. Všeobecný súd tým porušil svoju vlastnú judikatúru, podľa ktorej konštatovanie, že neexistujú dôkazy ani indície, na základe ktorých by bolo možné domnievať sa, že porušenie bolo prerušené, pokiaľ ide o odvolateľa, sa nemôže stať relevantným predtým, ako Komisia uniesla dôkazné bremeno, ktoré jej prináleží, tým, že uvedie skutočnosti dostatočne blízke z hľadiska času tak, aby bolo možné dôvodne pripustiť, že toto porušenie trvalo nepretržite medzi dvoma stanovenými dátumami.

105 V druhom rade sa Pometon domnieva, že vzhľadom na vlastnosti kartelu, ktorý bol podľa Komisie zavedený prostredníctvom častých, nepretržitých a opakujúcich sa kontaktov, okolnosť, že sa nezúčastnila na dvanástich stretnutiach, ktoré sa uskutočnili medzi rokmi 2005 a 2007 medzi ostatnými účastníkmi kartelu, by mala viesť ku konštatovaniu, že prerušila svoju účasť na tomto karteli.

106 Takéto konštatovanie platí o to viac, že v iných veciach Všeobecný súd uznal, že účasť na karteli bola prerušená v prípade neexistencie tajných kontaktov alebo prejavov počas obdobia kratšieho ako jeden rok alebo počas obdobia 16 mesiacov.

107 Komisia tvrdí, že tretí odvolací dôvod je neprípustný z dôvodu, že otázka prerušenia účasti spoločnosti Pometon na karteli je súčasťou skutkového posúdenia a že je v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

108 Na úvod, pokiaľ ide o prípustnosť tretieho odvolacieho dôvodu, treba jednak pripomenúť, že otázka rozdelenia dôkazného bremena, hoci môže mať vplyv na skutkové zistenia Všeobecného súdu, predstavuje právnu otázku (rozsudok zo 6. januára 2004, BAI a Komisia/Bayer, C-2/01 P a C-3/01 P, EU:C:2004:2, bod 61). Z toho vyplýva, že vzhľadom na to, že Pometon v podstate vytýka Všeobecnému súdu, že preniesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o dĺžku trvania jej účasti na porušení, je tento odvolací dôvod prípustný.

109 Pometon sa jednak tvrdením, že jej účasť na porušení bola prerušená, snaží dosiahnuť nové posúdenie skutkových okolností, ktoré v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 50 tohto rozsudku nepatrí do právomoci Súdneho dvora v odvolacom konaní. Z toho vyplýva, že v tomto rozsahu je tretí odvolací dôvod neprípustný.

110 V prvom rade, pokiaľ ide o dôvodnosť tohto odvolacieho dôvodu, v rozsahu, v akom bol vyhlásený za prípustný, treba pripomenúť, že vo väčšine prípadov existencia protisúťažného postupu alebo protisúťažnej dohody musí byť logicky vyvodená z určitého množstva zhôd okolností a indícií, ktoré skúmané ako celok môžu v prípade absencie iného rozumného vysvetlenia predstavovať dôkaz porušenia pravidiel hospodárskej súťaže (rozsudok zo 6. decembra 2012, Komisia/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, bod 70 a citovaná judikatúra).

111 Takéto indície a zhody okolností, ak sú skúmané ako celok, umožňujú odhaliť nielen existenciu protisúťažných správaní a dohôd, ale taktiež dĺžku nepretržitého protisúťažného správania a obdobie uplatňovania dohody uzavretej v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže (rozsudok zo 6. decembra 2012, Komisia/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, bod 71 a citovaná judikatúra).

112 Pokiaľ ide o chýbajúci dôkaz o existencii dohody počas určitých stanovených období alebo minimálne o realizácii tejto dohody podnikom počas daného obdobia, treba pripomenúť, že skutočnosť, že takýto dôkaz nebol predložený za určité stanovené obdobia, nebráni tomu, aby sa porušenie chápalo ako existujúce počas celého obdobia dlhšieho, ako je toto obdobie, pokiaľ by takýto záver vyplýval z objektívnych a jednoznačných indícií. Skutočnosť, že sa kartel v rámci porušenia trvajúceho niekoľko rokov prejavuje v rôznych obdobiach, ktoré môžu byť oddelené kratšími alebo dlhšími časovými intervalmi, nemá vplyv na existenciu tohto kartelu, pokiaľ rôzne činnosti tvoriace toto porušenie majú jediný cieľ a spadajú do rámca porušenia, ktoré má jednotný a pokračujúci charakter (rozsudok zo 6. decembra 2012, Komisia/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, bod 72 a citovaná judikatúra).

113 Z judikatúry takisto vyplýva, že konkludentné schválenie nezákonnej činnosti bez verejného dištancovania sa od jej obsahu alebo bez jej oznámenia správnym orgánom má za následok povzbudenie v pokračovaní porušovania a sťažuje jeho odhalenie. Takéto spoluzavinenie predstavuje pasívnu formu účasti na porušení, ktorá môže založiť zodpovednosť dotknutého podniku (rozsudok zo 6. decembra 2012, Komisia/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, bod 73 a citovaná judikatúra).

114 Z tejto judikatúry vyplýva, že Komisia sa môže domnievať, že porušenie alebo účasť podniku na porušení sa neprerušila, aj keď nemá dôkazy o porušení v určitých stanovených obdobiach, ak rôzne činnosti tvoriace toto porušenie majú jediný cieľ a môžu patriť do rámca porušenia, ktoré má jediný a pokračujúci charakter, a ak sa dotknutý podnik neodvolával na nepriame dôkazy alebo dôkazy, ktoré by naopak preukazovali, že k porušeniu alebo jeho účasti na porušení nedošlo počas týchto období.

115 V prejednávanej veci treba poukázať na to, že v bodoch 266 a 267 napadnutého rozsudku, ktoré nie sú spochybnené v rámci tohto odvolania, Všeobecný súd po preskúmaní druhého žalobného dôvodu, ktorý mu bol predložený, konštatoval, že Komisia preukázala zodpovednosť spoločnosti Pometon za jediné a pokračujúce porušenie, ktoré je predmetom sporného rozhodnutia, pričom v tomto štádiu neskúmal dĺžku trvania jej účasti na tomto porušení.

116 V tejto poslednej uvedenej súvislosti Všeobecný súd v rámci svojej výhradnej právomoci posúdenia skutkových okolností a bez toho, aby to bolo v štádiu odvolania spochybnené, v bode 304 tohto rozsudku konštatoval, že Komisia preukázala, že Pometon sa priamo podieľala na tajných kontaktoch týkajúcich sa oboch častí kartelu v období od 3. októbra 2003 do 18. novembra 2005, ako aj počas dvoch mesiacov pred jej odchodom z trhu 16. mája 2007, ale že táto inštitúcia nemala k dispozícii nijaký dôkaz o protisúťažných kontaktoch, na ktorých sa podieľala Pometon v období od 18. novembra 2005 do marca 2007 (ďalej len „predmetné obdobie“).

117 Všeobecný súd však v bode 308 napadnutého rozsudku rozhodol, že vzhľadom na znaky kartelu, t. j. automatické uplatnenie prirážky za šrot a neexistenciu štruktúrovanej organizácie kontaktov medzi účastníkmi na účely uskutočnenia koordinácie týkajúcej sa individuálnych klientov, keďže občasné kontakty sa uskutočňovali len v prípade nezhody, neexistencia tajných kontaktov medzi spoločnosťou Pometon a ostatnými účastníkmi tohto kartelu počas predmetného obdobia neumožňovala domnievať sa, že Pometon prerušila svoju účasť na uvedenom karteli. V bode 309 tohto rozsudku Všeobecný súd dodal, že Pometon neuviedla nijakú skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné predpokladať, že tajné kontakty boli napriek tomu nevyhnutné na to, aby bez prerušenia pokračovala vo svojej účasti na karteli.

118 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Všeobecný súd jasne uviedol dôvody, pre ktoré sa domnieval, že účasť spoločnosti Pometon na jedinom a pokračujúcom porušení nebola počas predmetného obdobia prerušená. Tvrdenia spoločnosti Pometon založené na porušení povinnosti odôvodnenia treba teda zamietnuť.

119 Z napadnutého rozsudku tiež vyplýva, že Všeobecný súd založil svoje posúdenie dĺžky trvania účasti spoločnosti Pometon na porušení na úvahe, ktorá nebola v rámci tohto odvolania spochybnená, po prvé, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala protisúťažné kontakty týkajúce sa spoločnosti Pometon pred predmetným obdobím a po tomto období, po druhé, že uplatnenie prirážky za šrot bolo automatické a nevyžadovalo kontakty, a po tretie, že obe časti kartelu boli úzko prepojené. Všeobecný súd z týchto skutočností v podstate vyvodil, že Komisia sa mohla domnievať, že Pometon sa počas predmetného obdobia nepretržite podieľala na jedinom a pokračujúcom porušení bez toho, aby bola dotknutá možnosť tejto spoločnosti preukázať, že táto účasť bola prerušená, keďže Pometon neuviedla nijakú skutočnosť alebo tvrdenie, ktoré by mohli preukázať, že táto účasť bola prerušená.

120 Všeobecný súd teda na základe judikatúry pripomenutej v bodoch 110 až 114 tohto rozsudku bez toho, aby porušil pravidlá v oblasti dôkazného bremena, konštatoval, že Pometon sa nepretržite podieľala na protiprávnom konaní, ktoré jej bolo vytýkané.

121 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že tretí odvolací dôvod treba zamietnuť ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

O štvrtom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

122 Vo štvrtom odvolacom dôvode Pometon tvrdí, že Všeobecný súd v bodoch 365 až 396 napadnutého rozsudku porušil zásadu rovnosti zaobchádzania a povinnosť odôvodnenia, keď zmenil výšku pokuty, ktorá jej bola uložená.

123 Pometon uvádza, že Všeobecný súd stanovil výšku tejto pokuty tak, že sa odchýlil od metódy, ktorú Komisia použila na stanovenie dodatočnej sadzby zníženia podľa bodu 37 usmernení pre výpočet pokút. Zo skúmania troch faktorov uvedených v bode 376 napadnutého rozsudku, a najmä z bodov 379 až 383, 386, 387 a 390 tohto rozsudku vyplýva, že hoci porušenie pripísateľné spoločnosti Pometon bolo menej závažné ako porušenie, ktorého sa dopustila Winoa, Všeobecný súd priznal spoločnosti Pometon rovnakú sadzbu zníženia vo výške 75 %, ako bola sadzba, ktorú Komisia priznala spoločnosti Winoa.

124 Všeobecný súd teda zaobchádzal rovnakým spôsobom s dvoma odlišnými situáciami bez toho, aby objektívne odôvodnil toto rozdielne zaobchádzanie, čím porušil zásadu rovnosti zaobchádzania.

125 Pometon dodáva, že Všeobecný súd v bodoch 382 a 386 napadnutého rozsudku pripustil, že jej situácia je podobná situácii spoločnosti MTS, ktorej bolo priznané zníženie o 90 %. Jediným prvkom odlišujúcim oba podniky je ich veľkosť, ktorá však sama osebe nemôže odôvodniť významný rozdiel v sadzbách zníženia, ktoré sa na ne uplatnili.

126 Sadzba zníženia priznaná spoločnosti Pometon by sa preto mala pohybovať medzi 75 % a 90 %.

127 Komisia tvrdí, že štvrtý odvolací dôvod je neprípustný a v každom prípade nedôvodný.

128 Podľa Komisie je tento odvolací dôvod neprípustný, pretože v skutočnosti vedie Súdny dvor k preskúmaniu pokuty stanovenej Všeobecným súdom z hľadiska rozhodnutia vo veci samej, čo ide nad rámec právomocí, ktoré boli zverené Súdnemu dvoru. Súdny dvor nemôže v rámci spravodlivého zaobchádzania nahradiť vlastným posúdením posúdenie uvedené v rozsudku Všeobecného súdu rozhodujúceho v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci o výške pokút uložených podnikom za porušenie práva Únie. To platí o to viac v prípade, keď Všeobecný súd vykonal svoju neobmedzenú súdnu právomoc, aby sám zaručil dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania.

129 Pokiaľ ide o vec samu, Komisia poznamenáva, že po zrušení sporného rozhodnutia prináležalo Všeobecnému súdu, ako to pripomína v bode 369 napadnutého rozsudku, určiť primeranú výšku výnimočnej úpravy základnej sumy pokuty s prihliadnutím na všetky okolnosti prejednávanej veci.

130 V tomto kontexte z bodu 376 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd pri každom z rôznych skúmaných faktorov skutočne porovnal individuálnu zodpovednosť a situáciu spoločnosti Pometon so zodpovednosťou a situáciou ostatných účastníkov kartelu. Komisia sa domnieva, že Všeobecný súd použil na účely zabezpečenia primeranosti pokuty kritériá týkajúce sa závažnosti a dĺžky trvania účasti spoločnosti Pometon na porušení.

131 Skutočnosť, že spoločnosti Pometon bolo priznané nižšie percentuálne zníženie ako spoločnosti MTS, nestačí na preukázanie protiprávnosti zaobchádzania a rozporu v odôvodnení napadnutého rozsudku. Z bodu 390 napadnutého rozsudku totiž vyplýva, že Všeobecný súd v tejto súvislosti vychádzal z obratu spoločnosti Pometon, ktorý značne prevyšuje obrat spoločnosti MTS, takže oba podniky neboli vzhľadom na svoju veľkosť, a teda ani závažnosť ich príslušných účastí na porušení v porovnateľnej situácii. Komisia tak uvádza, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že celkový obrat podniku je ukazovateľom, i keď iba približným a nepresným, veľkosti podniku a jeho hospodárskej sily.

132 Podľa Komisie dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania vyžaduje zohľadnenie všetkých skutočností, ktoré charakterizujú jeden podnik v porovnaní s iným podnikom, zatiaľ čo priame a demonštratívne porovnanie dvoch sankcií nie je relevantné. Všeobecný súd teda neporušil zásadu rovnosti zaobchádzania, keď spoločnosti Pometon priznal rovnakú sadzbu zníženia základnej sumy pokuty, aká bola uplatnená v prípade spoločnosti Winoa.

133 Uplatnenie rovnakej sadzby na tieto dva podniky možno navyše vysvetliť vyšším stupňom koncentrácie predajov spoločnosti Winoa v porovnaní s predajmi spoločnosti Pometon. Komisia v tejto súvislosti predložila v prílohe B/2 svojho vyjadrenia k žalobe tabuľku uvádzajúcu vykonaný výpočet.

134 Napokon Komisia tvrdí, že Všeobecný súd z právneho hľadiska dostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, pokiaľ ide o stanovenie výšky pokuty.

Posúdenie Súdnym dvorom

– *Úvodné pripomienky*

135 Na úvod treba pripomenúť, že v súlade s článkom 261 ZFEÚ a článkom 31 nariadenia č. 1/2003 má Všeobecný súd, pokiaľ ide o pokuty stanovené Komisiou, neobmedzenú právomoc.

136 Všeobecný súd je oprávnený, aby nad rámec jednoduchého preskúmavania zákonnosti týchto pokút nahradil posúdenie Komisie svojím posúdením, a v dôsledku toho zrušil, znížil alebo zvýšil uloženú pokutu alebo penále (rozsudok z 22. novembra 2012, E.ON Energie/Komisia, C-89/11 P, EU:C:2012:738, bod 124 a citovaná judikatúra).

137 Naopak Súdny dvor v prípade, že v rámci konania o odvolaní rozhoduje o právnych otázkach, nemôže z dôvodu spravodlivého zaobchádzania nahradiť svojím posúdením posúdenie Všeobecného súdu rozhodujúceho v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci o výške pokút uložených podnikom za porušenie práva Únie. Konštatovať, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia z dôvodu neprimeranej výšky pokuty, je teda potrebné len v prípade, že by Súdny dvor dospel k záveru, že výška sankcie je nielen neprimeraná, ale aj prehnaná, ba dokonca disproporčná (rozsudky z 22. novembra 2012, E.ON Energie/Komisia, C-89/11 P, EU:C:2012:738, body 125 a 126, ako aj citovaná judikatúra, a z 25. júla 2018, Orange Polska/Komisia, C-123/16 P, EU:C:2018:590, bod 115).

138 Okrem toho z ustálenej judikatúry vyplýva, že Všeobecný súd je pri výkone svojej neobmedzenej súdnej právomoci viazaný určitými povinnosťami, medzi ktoré patrí povinnosť odôvodnenia, ktorú má podľa článku 36 Štatútu Súdneho dvora uplatniteľnú na Všeobecný súd podľa článku 53 prvého odseku toho istého štatútu, ako aj zásada rovnosti zaobchádzania. Výkon neobmedzenej súdnej právomoci totiž nemôže pri stanovení výšky pokút, ktoré sú uložené, viesť k diskriminácii medzi podnikmi, ktoré sa zúčastnili na porušení pravidiel hospodárskej súťaže (rozsudok z 18. decembra 2014, Komisia/Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 77, ako aj citovaná judikatúra).

– *O prípustnosti štvrtého odvolacieho dôvodu*

139 Komisia namieta neprípustnosť štvrtého odvolacieho dôvodu v rozsahu, v akom žiada Súdny dvor, aby preskúmal výšku pokuty stanovenú Všeobecným súdom z hľadiska rozhodnutia vo veci samej.

140 Táto argumentácia vychádza z nesprávneho pochopenia tohto odvolacieho dôvodu.

141 Z argumentácie spoločnosti Pometon uvedenej na podporu tohto odvolacieho dôvodu totiž vyplýva, že táto argumentácia nespochybňuje výšku pokuty, ktorú jej Všeobecný súd uložil v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci, z dôvodov založených na neexistencii spravodlivosti alebo jej neprimeranosti, čo vzhľadom na judikatúru citovanú v bode 137 tohto rozsudku nepatrí do právomoci Súdneho dvora rozhodujúceho o odvolaní. Uvedený odvolací dôvod je naopak jasne založený na tom, že Všeobecný súd porušil zásadu rovnosti zaobchádzania a svoju povinnosť odôvodnenia.

142 Vzhľadom na judikatúru pripomenutú v bode 138 tohto rozsudku je pritom takýto odvolací dôvod prípustný, a to aj v prípade, na rozdiel od tvrdení Komisie, keď samotný Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci stanovil výšku pokuty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. decembra 2014, Komisia/Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, body 77, 81, 85 a 86).

143 Treba ešte dodať, že Pometon vyzýva Súdny dvor, aby si sám uplatnil svoju neobmedzenú súdnu právomoc, len za predpokladu, že by vyhovel tomuto odvolaciemu dôvodu. V tejto súvislosti treba spresniť, že Súdny dvor môže zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu alebo penále len, keď sám vydá konečný rozsudok v spore prejednávanom pred Všeobecným súdom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 88, ako aj citovanú judikatúru).

144 Z uvedeného vyplýva, že štvrtý odvolací dôvod je prípustný.

– O veci samej

145 Ako bolo pripomenuté v bode 138 tohto rozsudku, Všeobecný súd je pri výkone svojej neobmedzenej právomoci povinný dodržiavať povinnosť odôvodnenia svojich rozhodnutí, ako aj zásadu rovnosti zaobchádzania.

146 Tieto požiadavky má Všeobecný súd dodržiavať aj vtedy, ak sa odchýli od indikatívnych pravidiel definovaných Komisiou v jej usmerneniach pre výpočet pokút, ktorými nie sú viazané súdy Únie, ale môžu ich usmerniť pri výkone ich neobmedzenej súdnej právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 90, ako aj citovanú judikatúru).

147 V napadnutom rozsudku sa Všeobecný súd na účely výpočtu výšky pokuty uloženej spoločnosti Pometon stotožnil s posúdeniami Komisie, ktoré boli základom na výpočet pokút uložených podnikom, ktoré sa zúčastnili na karteli, s výnimkou tých, ktoré sa týkajú uplatnenia bodu 37 usmernení pre výpočet pokút, podľa ktorého sa Komisia môže z dôvodu konkrétnych okolností danej veci alebo potreby dosiahnuť odstrašujúci účinok pokuty v konkrétnej veci odchýliť od všeobecnej metodiky stanovenej v týchto usmerneniach.

148 V tejto súvislosti Všeobecný súd v bodoch 376 a 377 napadnutého rozsudku považoval za vhodné zohľadniť tri faktory, ktoré, hoci sa čiastočne prekrývali s faktormi zohľadnenými Komisiou, podľa neho umožnili lepšie určiť závažnosť porušenia pripísateľného každému z účastníkov kartelu. Všeobecný súd pri porovnaní situácie spoločnosti Pometon so situáciou ostatných účastníkov kartelu tak najprv v bodoch 378 až 382 tohto rozsudku preskúmal individuálnu zodpovednosť spoločnosti Pometon za účasť na karteli, ďalej v bodoch 383 až 387 uvedeného rozsudku konkrétny vplyv jej protiprávneho správania na cenovú konkurenciu, a napokon v bodoch 388 až 390 toho istého rozsudku veľkosť tohto podniku, ktorá vyplýva z jeho celkového obratu.

149 Všeobecný súd po zvážení týchto faktorov v bodoch 391 a 392 napadnutého rozsudku konštatoval v bode 393 tohto rozsudku, že spoločnosti Pometon treba priznať výnimočné zníženie základnej sumy pokuty o 75 %. Ako tvrdí Pometon, sadzba tohto zníženia je rovnaká ako sadzba, ktorú Komisia priznala spoločnosti Winoa v rozhodnutí o urovnaní.

150 Podľa skutkových zistení Všeobecného súdu, ktoré neprináleží Súdnemu dvoru preskúmavať v štádiu odvolania, treba pritom poukázať na to, že Pometon a Winoa sa vzhľadom na faktory skúmané týmto súdom nachádzali v odlišných situáciách. Z posúdení uvedených v bodoch 382 až 384 a 390 napadnutého rozsudku totiž vyplýva, že Pometon „celkovo zohrávala obmedzenejšiu úlohu v rámci kartelu“ než Winoa, že jej podiel na porušení bol podstatne menší ako podiel spoločnosti Winoa a že jej obrat nedosiahol tretinu obratu spoločnosti Winoa.

151 Vzhľadom na tieto skutočnosti prináležalo Všeobecnému súdu, aby vysvetlil dôvody, pre ktoré napriek tejto rozdielnej situácii bolo v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania priznať spoločnosti Pometon rovnakú sadzbu zníženia, ako bola sadzba, ktorú získala Winoa.

152 Tieto dôvody však z napadnutého rozsudku nevyplývajú. Aj keď sa totiž Všeobecný súd v bodoch 391 a 392 napadnutého rozsudku domnieval, že rôzne sadzby zníženia priznané Komisiou podnikom, ktorým bolo určené rozhodnutie o urovnaní, neboli v prejednávanej veci relevantné na účely stanovenia sadzby zníženia uplatniteľnej na Pometon z dôvodu, že vyplývali z metódy výpočtu, od ktorej sa odchýlil, nevysvetlil dôvody, pre ktoré sa domnieval, že sadzba 75 %, ktorú použil, bola v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania.

153 Štvrtému odvolaciemu dôvodu treba preto vyhovieť.

154 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba zrušiť bod 2 výroku napadnutého rozsudku, v ktorom Všeobecný súd stanovil výšku pokuty uloženej spoločnosti Pometon na 3 873 375 eur, a bod 4 jeho výroku, v ktorom Všeobecný súd rozhodol o trovách konania, a vo zvyšnej časti odvolanie zamietnuť.

O žalobe na Všeobecnom súde

155 Podľa článku 61 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej Únie môže Súdny dvor v prípade zrušenia rozhodnutia Všeobecného súdu vydať konečný rozsudok sám, ak to stav konania dovoľuje.

156 Keďže Súdny dvor disponuje všetkými skutočnosťami potrebnými na rozhodnutie o odvolaní, o tento prípad ide aj v prejednávanej veci.

157 Treba však spresniť rozsah preskúmania Súdnym dvorom. V tejto súvislosti treba konštatovať, že vzhľadom na bod 154 tohto rozsudku bol napadnutý rozsudok zrušený v rozsahu, v akom Všeobecný súd v bode 2 svojho výroku stanovil výšku pokuty uloženej spoločnosti Pometon na 3 873 375 eur. Súdnemu dvoru preto prináleží, aby preskúmal spor len v rozsahu, v akom sa týka návrhu na zníženie výšky pokuty.

158 Na základe neobmedzenej právomoci priznanej Súdnemu dvoru článkom 261 ZFEÚ a článkom 31 nariadenia č. 1/2003 treba preto rozhodnúť o sume pokuty, ktorá sa musí uložiť spoločnosti Pometon (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. novembra 2014, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 73, ako aj citovanú judikatúru, a z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 87).

159 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor, ktorý sám rozhoduje o veci na základe článku 61 prvého odseku druhej vety svojho štatútu, môže v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci nahradiť posúdenie Komisie svojím posúdením a v dôsledku toho zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu alebo penále (rozsudok z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 88, ako aj citovaná judikatúra).

160 Na účely určenia výšky pokuty mu prináleží, aby sám posudzoval okolnosti prejednávanej veci a predmetný druh porušenia. Tento výkon podľa článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 predpokladá, že pre každý sankcionovaný podnik bude zohľadnená závažnosť predmetného porušenia, ako aj jeho dĺžka trvania, pričom je potrebné dodržať najmä zásady odôvodnenia, proporcionality, individualizácie sankcií a rovnosti zaobchádzania, a Súdny dvor nie je viazaný indikatívnym pravidlami, ktoré Komisia stanovila vo svojich usmerneniach pre výpočet pokút, hoci tieto pravidlá môžu usmerniť súdy Únie pri výkone ich neobmedzenej súdnej právomoci (rozsudok z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, body 89 a 90, ako aj citovaná judikatúra).

161 V prejednávanej veci sa Súdny dvor na účely stanovenia výšky pokuty, ktorá sa má uložiť spoločnosti Pometon, po prvé stotožňuje s posúdeniami Komisie týkajúcimi sa stanovenia základnej sumy pokuty, vyčíslenej na 15 493 500 eur vzhľadom na dĺžku trvania a závažnosť porušenia, ktorého sa dopustila Pometon, pred uplatnením bodu 37 usmernení pre výpočet pokút. Okrem toho, že toto posúdenie

nebolo nijako spochybnené, je totiž potrebné konštatovať, že na účely dodržania rovnosti zaobchádzania so spoločnosťou Pometon vo vzťahu k ostatným účastníkom kartelu ho nie je vhodné zmeniť.

162 V druhom rade vzhľadom na všetky skutočnosti uvedené v spise a vzhľadom na absenciu osobitného spochybnenia účastníkmi konania sa Súdny dvor tiež stotožňuje s posúdeniami Všeobecného súdu týkajúcimi sa faktorov zohľadnených na účely posúdenia sadzby dodatočného zníženia, ako sú uvedené v bode 376 napadnutého rozsudku, a porovnávacích posúdení vykonaných v tejto súvislosti Všeobecným súdom v bodoch 378 až 390 tohto rozsudku.

163 Na jednej strane z týchto posúdení vyplýva, že vzhľadom na tieto faktory a ako to tiež uviedol generálny advokát v bodoch 123, 124 a 129 svojich návrhov, je situácia spoločnosti Pometon celkovo porovnateľná so situáciou spoločnosti MTS, keďže tieto dva podniky zohrávali relatívne obmedzenú úlohu v karteli a keďže ich celkový podiel na tomto karteli bol tiež pomerne slabý vzhľadom na hodnotu ich špecifického predaja v EHP. Ich situácie sa však líšia, keďže celkový obrat spoločnosti Pometon za rok 2006 (99 890 000 eur) je oveľa vyšší ako obrat spoločnosti MTS za rok 2009 (25 082 293 eur), pričom treba spresniť, že tieto roky zodpovedajú poslednému roku ich príslušnej účasti na karteli.

164 V tejto súvislosti, ako uviedol generálny advokát v bode 125 svojich návrhov a ako tvrdí Pometom, aj keď možno pri určení sumy pokuty zohľadniť tak celkový obrat podniku, ktorý síce len približne a nedokonalo, ale predsa len naznačuje jeho veľkosť a hospodársku silu, ako aj časť tohto obratu, ktorá pochádza z predaja tovaru, na ktoré sa vzťahuje porušenie, a ktorá je teda spôsobilá naznačiť rozsah tohto porušenia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 257, ako aj z 12. novembra 2014, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 54), tomuto obratu však nie je potrebné pripisovať neprimeraný význam v porovnaní s ďalšími relevantnými faktormi posúdenia (rozsudok z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 257).

165 Na druhej strane, ako vyplýva z bodu 150 tohto rozsudku, Pometon a Winoa sa vzhľadom na všetky faktory preskúmané Všeobecným súdom nachádzajú v odlišných situáciách.

166 Za týchto podmienok je vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci potrebné sa domnievať, že spravodlivému posúdeniu týchto okolností zodpovedá uplatniť na základnú sumu vypočítanú Komisiou dodatočné zníženie vo výške 83 %. V dôsledku toho sa výška pokuty uloženej spoločnosti Pometon stanovuje na 2 633 895 eur.

O trovách

167 Článok 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora stanovuje, že ak je odvolanie dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou o veci, rozhodne aj o trovách konania.

168 Článok 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľný na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 stanovuje, že účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Článok 138 ods. 3 uvedeného rokovacieho poriadku však stanovuje, že Súdny dvor môže rozdeliť náhradu trov konania medzi účastníkov konania alebo rozhodnúť, že každý z nich znáša svoje vlastné trovy konania, ak mali úspech len v časti predmetu konania.

169 V prejednávanej veci po prvé vzhľadom na to, že spoločnosti Pometon sa čiastočne vyhovelo v odvolacom konaní, treba rozhodnúť, že každý účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania súvisiace s týmto konaním.

170 Po druhé, keďže každý z účastníkov konania mal úspech len v časti predmetu konania pred Všeobecným súdom, je opodstatnené uložiť im povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania súvisiace s týmto konaním.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Body 2 a 4 výroku rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 28. marca 2019, Pometon/Komisia (T-433/16, EU:T:2019:201), sa zrušujú.**

2. **Odvolanie sa v zostávajúcej časti zamieta.**

3. **Výška pokuty uloženej spoločnosti Pometon SpA v článku 2 rozhodnutia Komisie C(2016) 3121 final z 25. mája 2016 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec AT.39792 – Oceľové brúsivá) sa stanovuje na 2 633 895 eur.**

4. **Pometon SpA a Európska komisia znášajú svoje vlastné trovy konania vynaložené tak v odvolacom konaní, ako aj v prvostupňovom konaní.**

Podpisy